

Det er jo givet, at Forholdene i de sidste Maaneder har været i høj Grad medvirkende til Stigningen. Det er saa mange Gange paapeget, at jeg kun skal erindre om Hovedmomenterne: Lockouten, det udenlandske Prisfald, Forbedringen i vor Handelsbalance, den gode Høst, alt dette har været naturlige Aarsager, som har holdt tilbage paa Køb fra Udlandet, som har holdt tilbage paa Begæret efter fremmed Valuta, og som har foreskrevet en bestemt Kurs, en bestemt Retningslinie med Hensyn til Kronens Bevægelser. Jeg skal ikke nærmere give mig til at analysere Grundene, men det er ogsaa gaaet op for Udlandets Finansverden, at saavel den danske som den norske Krone har været betydeligt undervurdt, og man har anvendt denne nye Erkendelse til at indtræde i en ret livlig Spekulation overfor begge Kronevalutaer. Altsaa, de i de senere Maaneder givne Forhold har bestemt Retningen og gjort Stigningen stærkere, end vi havde antaget, den vilde blive. Men et eller flere af disse Momenter kan jo glippe, og da bliver der i høj Grad Brug for den Dæmning, som vi her har søgt at rejse, ved at Nationalbanken paatager sig en bestemt Forpligtelse til at hævde den angivne Minimumkurs og udstyre med tilstrækkelige Midler til at kunne modstaa et Anløb mod denne Kurs. Disse Midler er jo i Virkeligheden betydelige, idet Nationalbankens egen Valutareserve i Forbindelse med Dollarkreditten og den nye Egaliseringsfond udgør ca. halvfjerde Hundrede Millioner Kroner. Og dertil kommer jo yderligere som den sidste Reserve en Guldbeholdning, som naturligvis kun delvis kan sættes ind, men som maa anses for rigelig, idet Seddelomløbet, der jo altid er stigende henimod 1. November og pr. 31. Oktober dette Aar, er steget til 454 Mill. Kr., dog er 40 Mill. Kr. mindre, end det var paa samme Tid i Fjor, og idet Seddeldækningen er 56 pCt. mod den normale Dækning eller den Minimumsdækning, som Loven forlanger paa $33\frac{1}{3}$ pCt. Beroligende er det efter min Mening ogsaa, at vor Balance overfor Udlandet efter Valutacentralens sidste Opgørelse i September er forbedret med 23 Mill. Kr.

Det, vi nu i den Periode, for hvilken denne Lov skal gælde, nemlig til Udgangen af Aaret 1926, maa ønske, er ikke en yderligere Stigning, men det er en Stabilisering ved den nu opnaaede Kurs. Vi trænger i Virkeligheden til en Pause i Valutastigningen, hvorunder der kan gives Tid til, at Prisniveauet tilpasser sig efter den

allerede opnaaede Kurs. For Engrospriserens Vedkommende er dette allerede i det væsentlige opnaaet. Statistisk Departements Engros-Prisliste for Oktober er 179, og det maa jeg anse for i det væsentlige en Tilpasning til den nuværende Kronekurs. Det er en Tilpasning, der er foregaaet ret hurtigt og ret stærkt. Jeg skal minde om, at endnu i Juli Maaned dette Aar var Statistisk Departements Engros-Prisliste 212, saa det er en overordentlig betydelig Sænkning. Men med Hensyn til Detailpriserne, som jo er det, der interesserer den store Befolkning mest, har Tilpasningen endnu kun været ufuldkommen. Den er begyndt, og den har paa visse Punkter taget ret stærk Fart, men den maa i det hele og store karakteriseres som ufuldkommen, og paa Lønninger, Skatter, Stats- og kommunale Takster er den endnu slet ikke begyndt. Med Februar-Prislisten kommer der jo en Lønregulering, som vil bedre Forholdene noget, men ogsaa efter denne Regulering vil der antagelig være et betydeligt Misforhold mellem Lønningerne og den almindelige økonomiske Situation og navnlig, hvad der jo er af afgørende Betydning, Lønningerne i de Lande, med hvilke vi skal konkurrere. Og dette er jo Forhold, som i stigende Grad vil bemægtige sig Opmærksomheden, og som man ganske sikkert fra alle Sider vil komme til en Erkendelse af maa rettes, hvis vort Erhvervsliv skal opretholdes og vort indenlandske Prisniveau bringes i Overensstemmelse med den internationale Kronekurs. — Naar jeg her taler om Lønninger, taler jeg naturligvis ikke ensidigt om Arbejdernes Lønninger, jeg taler lige saa vel om Arbejdsledernes Lønninger, det er en Selvfølge. Og ligeledes maa Stat og Kommune i alt Fald gaa et Stykke af Vejen, som viser hen imod en Nedgang af Prisniveauet.

At der nu virkelig bliver en Pause ogsaa opad, dertil har Nationalbanken til sagt Regeringen og Valutaudvalget sin energiske Støtte, idet Nationalbanken, saaledes som den højtærede Statsminister refererede i sin Forelæggelsestale, har udtalt, at „dens Hensigt, saa vidt det var muligt, var at bevare den Kurs, hvortil Kronen paa det Tidspunkt var steget, og at dens Hensigt var i saa vid Udstrækning, som der var Muligheder for, at afværge de store Svingninger, som man meget vel erkendte og forstod var til Gene for Erhvervslivet“. Hertil har Nationalbanken, naar den for Alvor vil sætte ind derpaa, efter min Mening ret betydelige Midler